

Svensk forskning – näst bäst i klassen?

- ett seminarium om vad som måste göras i ett
tioårsperspektiv för att Sverige inte ska tappa mark

STIFTELSEN FÖR STRATEGISK FORSKNING

World Trade Center Stockholm den 8 mars 2011

Hur skapar vi attraktiva forskningsmiljöer?

Hur kan vi bidra till att forskning blir mer
attraktivt bland unga och kvinnor? Hur skapar
vi miljöer och villkor som lockar?

Lena Gustafsson, rektor Umeå universitet

Förtroendet för forskare och
forskning?

Förtroendet för forskare

Enligt den senaste VA BAROMETERN 2010/2011 sjunker förtroendet för forskare:

Förtroendet för forskare vid UoH: 63% (2008 nästan 80%)

Förtroendet för forskare vi företag: 45%

Högskoleutbildade har högre förtroende än de med lägre utbildning; män visar något högre förtroende än kvinnor gör.

Fyra av tio menar att vetenskap och teknik är för svårt för de flesta att förstå!

VA BAROMETERN 2010/2011

De viktigaste attitydskillnaderna:

- **Utbildningsnivån** är den viktigaste och mest skiljande faktorn. Högutbildade är generellt mer positiva än lågutbildade till forskning och forskare
- Yngre har "mindre respekt" för vetenskap och teknik än äldre, och oftare högre tilltro till forskningens möjligheter att lösa problem. Yngre anser något oftare att astrologi är vetenskap
- Kön är i vissa fall en skiljande faktor

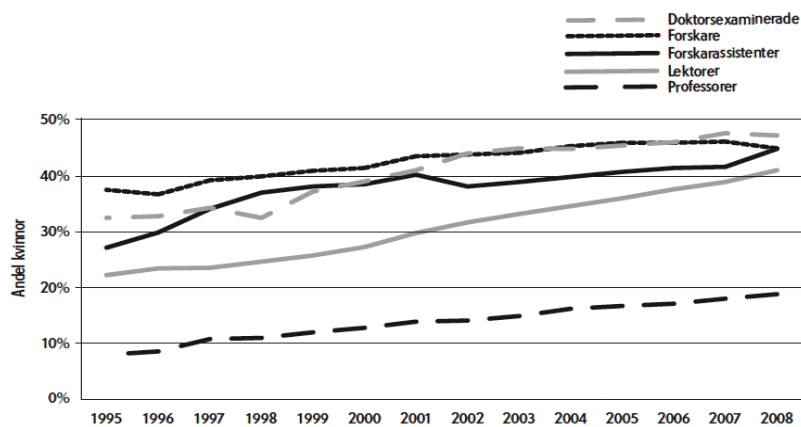
Hur ser utvecklingen/tjänstesituationen ut på landets lärosäten?

- Skillnader män och kvinnor?

Högskolans disputerade lärare/forskare på olika nivåer

Andel kvinnor bland disputerade lärare/forskare i högskolan och bland nydisputerade 1995–2008

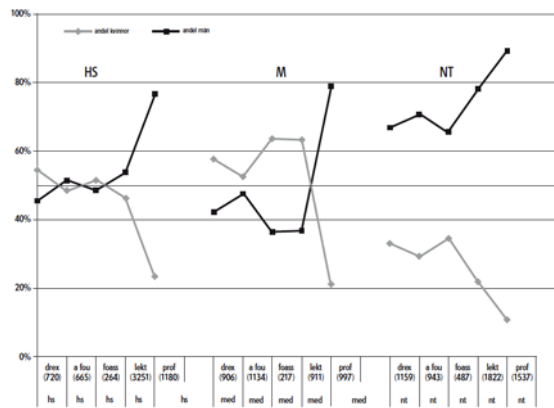

12 De kategorier som här har beaktats är professorer, lektorer, forskarassistenter samt annan forskande och undervisande personal. Den sistnämnda gruppen inkluderar anställningskategorin forskare.
Källa: Högskoleverkets NU-databas.

Andel kvinnor och män bland disputerade lärare/forskare i högskolan och bland nya doktorer 2008 inom olika områden

Andel kvinnor och män bland disputerade lärare/forskare i högskolan och bland nya doktorer 2008 inom olika områden

Anm: HS = humaniora och samhällsvetenskap, M = medicin, NT = naturvetenskap och teknikvetenskap.
Drex = doktorexaminerade, a fou = annan forskande och undervisande personal, foass = forskarasistenter, lekt = lektorer, prof. = professorer. SLU ingår inte i figurunderlaget. Källa: Högskoleverkets NU-databas (exkl. Sveriges lantbruksuniversitet och kategorin Övriga/gemensamma).

Hur ser utvecklingen/tjänstesituationen ut på landets lärosäten?

- Möjligheter för unga forskare – exempel från Matematik?

*Matematikutvärdering för åren
2002 – 2006
VR/SSF 2010 (2011)*

- The committee finds that the **working conditions** of mathematicians **and of university researchers in general are very difficult in Sweden.**
- The system where **funding** from the Swedish Research Council is **used for reducing teaching loads is considered to be very ineffective. Research time should be guaranteed by the universities, and researchers should not constantly need to apply for grants purely to ensure time for research.**
- The committee also noticed that there seems to be a **serious issue with retaining the best young researchers in Sweden.**

Hur ser utvecklingen/tjänstesituationen ut på landets lärosäten?

- Några tankar från Medicin?

Career development and success; Follow-up and evaluation of junior research positions from the Swedish Research Council, Medicine 2009

What has contributed to your choice to stay in academia?

- Focus on scientific research 85%
- Academic freedom 71%
- Flexible hours 47%

- Good working conditions 17%

Based on the open answers to this question, it is obvious that dedication and a passionate interest in their research cannot be overemphasised.

Career development and success; Follow-up and evaluation of junior research positions from the Swedish Research Council, Medicine 2009

What were the main reasons why you left academia?

- Lack of positions at an intermediate level 63%
- Another career was offered 53%
- Career perspectives were unclear 53%
- Lack of job security 47%

We also asked the question: "If you had the option, would you prefer to work in academia?" (40-45% said yes)!"

Hur ser utvecklingen/tjänstesituationen ut på landets lärosäten?

- Satsningar?

Satsningar på unga forskare och framtidens forskningsledare – exempel i Sverige:

The screenshot shows the Umeå University website with a navigation menu on the left. The main content area features a section for 'FORSKARASSISTENTER' and a prominent banner for 'FRAMTIDENS FORSKNINGSLEDARE'. Below the banner, there is a sub-section titled 'LJU forskarassistent - en satsning för framtiden' which includes a photograph of a young person looking through a microscope.

Umeå University's Young Researcher Award – 2010

Announcement

Umeå University's aim with this type of award is to support researchers in a relatively early phase of their career

SSF skapade programmet **Framtidens Forskningsledare** för att lyfta unga forskare med potential och ambition att bli Sveriges framtida ledare inom akademisk och/eller industriell forskning. Var och en fick tio miljoner kronor i forskningsbidrag för att kunna arbeta vidare inom sina respektive områden under fem år och lägga grunden för egna forskargrupper.

The flyer is titled 'VINNOVA PROMOTIONS FOR FEMALE RESEARCHERS THE VINNOVA PROGRAMME'. It states the program's objective is to increase the number of promotions for women in research. It mentions that the program will run until 2014 and has a budget of over 1.500 million SEK. It also includes contact information for VINNOVA in Stockholm and Umeå.

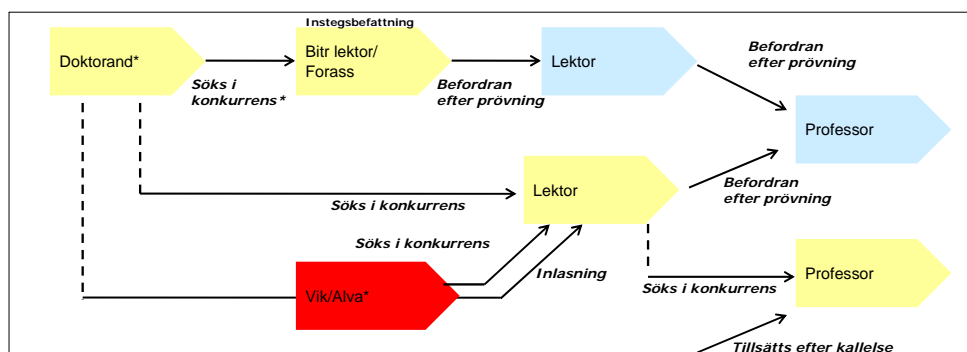

Hur ser utvecklingen/tjänstesituationen ut på landets lärosäten?

- Räcker det?
- Är externa (och interna) satsningarna i harmoni med långsiktig strategisk utveckling av universiteten?

Karriärsystem och anställningsförhållanden AUTONOMI REFORMEN

* visstidsanställning

Doktorand	595 anställda
Biträdande lektor	9 anställda
Forskarassistent	80 anställda
Universitetsadjunkt	439 anställda
Universitetslektor	689 anställda
Professor	366 anställda
Vik/ALVA (adj/lekt)	402 (113) anställda

Karriärsystem och anställningsförhållanden AUTONOMIREFORMEN

* visstidsanställning

Tjänst som söks i konkurrens

Tjänst i befordringsgång/karriär-system

Doktorand	595 anställda
Biträdande lektor	9 anställda
Forskarassistent	80 anställda
Universitetsadjunkt	439 anställda
Universitetslektor	689 anställda
Professor	366 anställda
Vik/ALVA (adj/lekt)	402 (113) anställda

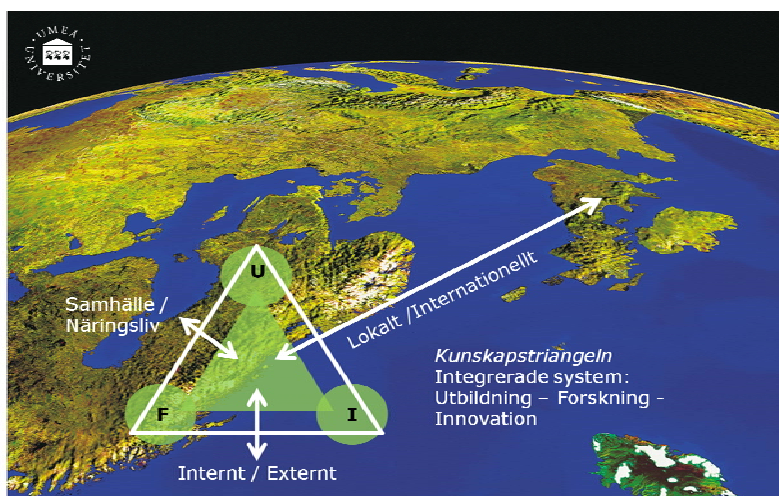
Hur ser utvecklingen/tjänstesituationen ut på landets lärosäten?

- Splittrad tjänstesituation
- Ingen tydlig bas att vila på vad avser tjänstesituation
- Var vilar ansvaret: Institution ----- Individ?
- Är det svenska systemet attraktivt i ett internationellt perspektiv?

- Kan vi erbjuda fulla tjänster från direkta statliga resurser?
- Krävs stor förändring av det svenska systemet
- Kommer att ta tid och kräver långsiktig strategisk planering
- Kräver resurser (myndighetskapital?)
- Kräver starkt och klokt ledarskap

Vad mer kan vi erbjuda för att erbjuda attraktiva förhållanden?

- Kreativa miljöer!
- = Integrerade miljöer?

- Inkluderande konkurrenskraftig infrastruktur

Miljö = Interaktiva miljöer?

TACK!